

Total No. of Printed Pages—7

3 SEM TDC EDN G 1

2016
(November)

EDUCATION
(General)

Course : 301

(Measurement and Evaluation in Education)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32 (Backlog) / 24 (2014 onwards)

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Give short answers to the following questions :

(a) “তথ্যসমূহক সংখ্যাৰ সহায়ত বৰ্ণনা কৰাই হ’ল
পৰিমাণ।” উক্তিটো কোনে কৈছিল?

“Measurement is the description of data
in terms of number.” Who said this?

(Turn Over)

(2)

(b) শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা :

State True or False :

এটা বৈধ অভীক্ষা সাধাৰণতে নিৰ্ভৰযোগ্য, কিন্তু এটা নিৰ্ভৰযোগ্য অভীক্ষা বৈধ নহ'বও পাৰে।

A valid test generally reliable, but a reliable test may not be valid.

(c) নিৰ্ভৰযোগ্যতাৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one characteristic of reliability.

(d) TAT-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of TAT.

(e) বুদ্ধি আৰু প্ৰবণতাৰ মাজত এটা পাৰ্থক্য লিখা।

Write one difference between intelligence and aptitude.

(f) এজন 10 বছৰীয়া ল'ৰাৰ বুদ্ধাংক 120 হ'লে, তেওঁৰ মানসিক বয়স কিমান হ'ব?

If the IQ of a 10-year-old boy is 120, what will be his mental age?

(3)

(g) তলত দিয়া তথ্যৰ পৰা মধ্যমা নিৰ্ণয় কৰা :

Find out the median from the following scores :

7, 13, 10, 16, 22, 15, 20

(h) কেন্দ্ৰীয় প্ৰবৃত্তিৰ জোখ হিচাপে গড়ৰ এটা সুবিধা লিখা।
Mention one merit of mean as a measure of central tendency.

2. শিক্ষাত পৰিমাণ আৰু মূল্যায়ন মানে কি? শিক্ষাত পৰিমাণ আৰু মূল্যায়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা। $2+2+6=10$

What is meant by measurement and evaluation in education? Discuss the importance of measurement and evaluation in education.

3. অভীক্ষাৰ নিৰ্ভৰযোগ্যতা বুলিলে কি বুজা? নিৰ্ভৰযোগ্যতা নিৰ্ধাৰণৰ যি কোনো দুটা পদ্ধতি ব্যাখ্যা কৰা। $2+4+4=10$

What is meant by reliability of a test? Explain any two methods for determining reliability.

নাইবা /Or

শৈক্ষিক কৃতিত্ব অভীক্ষা বুলিলে কি বুজা? এটা অভীক্ষা সংগঠন আৰু প্ৰতিমানীকৰণ কৰোঁতে অনুকৰণ কৰিবলগীয়া পৰ্যায়সমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা। $2+8=10$

(4)

What is meant by an educational achievement test? Describe briefly the steps to be followed in construction and standardization of a test.

4. পর্যবেক্ষণ পদ্ধতি মানে কি? ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি?
পর্যবেক্ষণৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $2+4+4=10$

What is observation method? What are its characteristics? Discuss the merits and demerits of observation.

নাইবা / Or

প্রৱণতাৰ অভীক্ষা বুলিলে কি বুজা? শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত প্রৱণতা
অভীক্ষাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। $4+6=10$

What is meant by aptitude test? Discuss about the role of aptitude test in education.

5. চমু টোকা লিখা : $4 \times 4 = 16$

Write short notes on :

(a) আপাত বৈধতা
Face validity

(b) ব'ৰছাকৰ মহীচিহ্ন অভীক্ষা
Rorschach inkblot test

(5)

- (c) শৈক্ষিক পৰিসংখ্যাবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ
Scope of educational statistics

- (d) অবিৰত আৰু সামগ্ৰিক মূল্যায়ন
Continuous and comprehensive
evaluation

6. তলত দিয়া বাৰংবাৰতা বিতৰণ তালিকাৰ পৰা চতুৰ্থক বিচ্যুতি
নিৰ্ণয় কৰা : $4+4+3=11$

Calculate quartile deviation from the following
frequency distribution table :

শ্রেণী অন্তৰাল Class interval	বাৰংবাৰতা Frequency
75-79	2
70-74	4
65-69	6
60-64	7
55-59	8
50-54	12
45-49	6
40-44	3
35-39	2
<hr/>	
$N = 50$	

(6)

7. তলত দিয়া বিতৰণ তালিকাৰ পৰা এটা আয়তচিত্ৰ অংকন কৰা :
Plot a histogram from the following distribution table :

শ্ৰেণী অন্তৰাল Class interval	বাৰংবাৰতা Frequency
80-84	1
75-79	3
70-74	6
65-69	10
60-64	12
55-59	8
50-54	5
45-49	3
40-44	2
$N = 50$	

8. স্থান-তাবতম্য পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰি তলৰ তথ্যসমূহৰ পৰা
সহসম্বন্ধ গুণাংক নিৰ্ণয় কৰা আৰু ফলাফল ব্যাখ্যা কৰা :

$$9+1=10$$

(7)

Compute the coefficient of correlation from the following data using rank-difference method and interpret the result :

Students	Test I	Test II
A	58	60
B	65	66
C	46	52
D	80	70
E	65	60
F	40	50
G	55	60
H	60	68
I	41	54
J	50	40

***